

Золоті весла Олександра Шапаренка

Свій 71-й день народження 16-го лютого зустрічає заслужений майстер спорту СРСР Олександр Шапаренко.

У довіднику «Все про спорт» (1978 рік випуску) читаємо: «До збірної прийшов яскравий, самобутній майстер з українського міста Суми. Стиль Шапаренка зробив великий вплив на техніку багатьох радянських веслувальників. На Олімпіаді-72 наші спортсмени продемонстрували найбільш гармонійний, раціональний стиль веслування, вигравши 6 золотих медалей». Одну з них виборов Олександр Шапаренко.

У нього були дійсно золоті весла. За час своєї кар'єри сум'янин виграв півсотні медалей різного гатунку, в тому числі – 2 золоті і одну срібну олімпійські відзнаки.

Коли Шапаренко виборов друге олімпійське золото, Султанат Оман випустив друком поштову марку на честь спортсмена. Такої честі за життя не був удостоєний жоден веслувальник у світі!

Наш земляк входить до Десятки кращих спортсменів України 20-го століття. Він – почесний громадянин Сум.

Боротися – до останньої миті!

Шапаренко на олімпійському п'єдесталі у Мюнхені

тивні результати. Але на юнака з периферії, який швидко прогресував, у Києві не звертали уваги. Тож на відбірковій змагання до одного із сіл, що на Хмельниччині, довелося добиратися самоходом з байдаркою, веслами і речами. Встиг за кілька хвилин до старту. Йому виділили останню доріжку, мовляв, хай юнак заспокоїться.

Зі старту на 500-метрівці наліг на весла і фінішував першим, випередивши срібного призера на 3 секунди. А ввечері Олександр виграв кілометрову дистанцію. Судді були шоковані тим, що сталося. Після цього Шапаренко почав заявляти про себе, практично на кожних змаганнях на

метрів, де він взяв срібло. Стоячи на п'єдесталі пошани, дав собі слово: на наступній Олімпіаді обов'язково бути першим. У двійці з Володимиром Морозовим все таки виграв омріяне золото, яке увібрало роки наполегливих тренувань.

Чотири роки пролетіли швидко. У спортивній колекції Шапаренка було вже чимало нагород. Але він мріяв про золоту олімпійську відзнаку в одиночному розряді, адже до нього жодному із радянських спортсменів не вдавалося її виграти. Олександр хотів бути першим. І здобув мюнхенське золото. На останніх метрах вирвав перемогу у досвідченого шведа Рольфа Петерссо-

дворазового олімпійського чемпіона. Вони запросили працювати до себе тренером і директором спортшколи. Зустрічали як героя, котрий щойно виграв золоту олімпійську медаль.

У 49 років Олександр Максимович разом із сином стали переможцями щорічної регати «Селя» зі швидкого спуску. 12 років, прожитих в Іспанії, Шапаренко згадує з особливою теплотою.

...Хоча Олександр Максимович проживає у Києві, але часто приїздить до рідних Сум. Вони дали йому старт до олімпійських вершин. Тут, у колі друзів, наш легендарний веслувальник, зустрів свій 70-й день народження.

Коропи у сметані від Олександра Шапаренка

Цей випадок стався із О. Шапаренком під час Олімпійських ігор 1972 року.

На початку тренувань байдарка Шапаренка несподівано перекинулася. Така ж доля спіткала й інших спортсменів.

З'ясувалося, що раніше канал використовували для промислового розведення коропа. Коли спортсмени зробили по кілька ударів по воді, коропи почули сигнал, мовляв, настав час обіду і для них скидають корм. Вони закаламутили воду. Шапаренко вибрався із води з коропами за пазухою. Улов він віддав кухарям, які приготували коропів у сметані.

Організатори швидко розі-

1949 року, коли з трьома друзями прийшов записуватися до секції.

На першому занятті тренер навчав новачків, як сідати у човен. Лише Сашкові вдалося втриматися у ньому, а його друзі, ледве відштовхнувшись від містка, перевернулися. Через два роки Сашко почав виступати вже на змаганнях. Йому було лише 15 років. На першість товариства «Авангард» до Дніпропетровська юнака виїшла провжджати ледве не вся вулиця. І хоча особливого успіху не добився, зрозумів, що потрібно робити, аби мати і результати, і нагороди.

Згодом доля його звела з тренером Віталієм Романьком, який познайомив молодого спортсмена з круговим тренуванням. І це швидко позначилося на виступах Олександра, дало свої пози-

– Той перший старт і визначив мою подальшу спортивну дорогу, – згадує Олександр Максимович. – Тоді, зраділий і щасливий, я не запитував себе, чому переміг саме я.

Серед сотень стартів найпам'ятнішим для О.Шапаренка став перший виступ на чемпіонаті світу в 1961 році. 20-річний атлет тримав екзамен у 3-х заїздах. Після бронзи у четвірці, упродовж наступного дня виграв дві золоті медалі – в одиночці і двійці.

До 1958 року Олександр виграв чимало нагород, продовжував наполегливо тренуватися, готуючи себе до виступу на Олімпійських іграх в Мехіко. Він ставив собі за мету виграти золоту медаль.

Тренери заявили Олександра на виступ в одиночці на 1000

боротися до кінця, до останньої секунди.

Осінь патріарха

Була у кар'єрі Шапаренка і третя Олімпіада. У Монреалі йому не вдалося стати одною з головних діючих осіб. 5-те місце було слабкою втіхою для досвідченого веслувальника.

Олександр кидає виклик долі, він виступає у четвірці. Його сьома золота медаль, завойована на чемпіонаті світу, стала останньою у спортивній кар'єрі зіркового сумчанина. Олександр вирішив зачохлити весла, адже заявляло про себе молоде покоління веслувальників.

Був у житті Шапаренка складний період, коли він залишився без роботи і сім'я бідувала, жила на одну зарплату дружини. Виручили іспанці, які не забули

тоннами коропів, яких відвезли в інше місце. За годину веслувальники приступили до тренувань.

Рецепти успіху від Олександра Шапаренка

Учіться працювати без втоми, не лінуйтеся думати, постійно шукати, вивчати те, що приносить успіхи у спорті іншим.

Не замикайтеся в собі, не тамуйте свої образи і проблеми. Розвивайте у собі гарне честолюбство. Не любов до спортивних почесностей, слави, а невгамовне прагнення рухатися вгору до вершин майстерності.

Якщо прагнете досягти світових висот, треба готуватися до того, що це стане вашим основним заняттям.

Григорій РЕВА